

ଆରବିଆଇ - ସମନ୍ୱିତ ଲୋକପାଳ ଯୋଜନାର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ (ଆରବିଆଇ -ଆଇଓଏସ) 2021

ସମନ୍ୱିତ ଲୋକପାଳ ଯୋଜନା ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଭେମ୍ବର 12, 2021ରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା।

ଏହି ଯୋଜନାର ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

- ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦେଶର ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ଅଭିଯୋଗକାରୀ, ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଅନୁଷ୍ଠାନ (ଆରଇ) କିମ୍ବା ଜଡ଼ିତ ଶାଖାର ଠିକଣା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ସିଏମଏସ ପୋର୍ଟାଲରେ/ସେଣ୍ଟ୍ରାଲାଇଜଡ ରିସିପୁ ଆଣ୍ଡ ପ୍ରୋସେସିଂ ସେକ୍ଟରରେ ଫାଇଲ କରାଯାଇପାରିବ।
- ଦେଶର ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରୁ ବାସ୍ତବ/ଇମେଲରେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଠିକଣା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ଇମେଲ।
- ଅନଲାଇନରେ ଅଭିଯୋଗ ପଞ୍ଜିକରଣ କ୍ରମେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ୱୀକାର।
- ଅଭିଯୋଗ ସ୍ଥିତି ବାସ୍ତବ ସମୟ ଗ୍ରାହକ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା।
- ସିଏମଏସରେ ହିଁ ଅନଲାଇନରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦଲିଲ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା।
- ନିଷ୍ପତ୍ତି ଜଣାଇବା/ଅଭିଯୋଗ ସମାପ୍ତ ହେବାର ବିବରଣୀ ସହିତ ପତ୍ର।

ଏହି ଯୋଜନାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ 'ସେବାରେ ହ୍ରାସର' ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆର୍ଥିକ ସେବାରେ ହ୍ରାସ କରିବା କିମ୍ବା ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସେବା ମିଳିବା, ଯାହାକୁ ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କର ଆରଇ ବୈଧାନିକ ରୂପରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଲାଗି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ, ଯାହା ଫଳରେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତି ଓ ହାନି ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ହୋଇନପାରେ, ଯେହେତୁ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଆଧାର ସହିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଭାବରେ ବହିର୍ଭୁକ୍ତିର ତାଲିକା ରହିଥାଏ।

ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ କରାଯାଇପାରିବ:

- ଆପଣ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଏହି ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଜଡ଼ିତ ଆରଇକୁ ଆବେଦନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଯଦି ଏହି ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରାଯିବାର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଆରଇ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ/ଆଂଶିକ ଭାବରେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରନ୍ତି କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଆରଇ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଜବାବ/ସମାଧାନରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ଏହି ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଆରବି-ଆଇଓଏସ, 2021 ଅଧୀନରେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ।
- ଆରଇ ସହିତ ପ୍ରଥମେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବା ବ୍ୟତୀତ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବାର 30 ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଆରବିଆଇ ଲୋକପାଳକୁ ଆବେଦନ କରିବା, ଯଦି ଆରଇଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ଆସେ ନାହିଁ ତେବେ ଆରବି-ଆଇଓଏସ 2021 ଅଧୀନରେ ଏହି ଅଭିଯୋଗ କାଏମ ରହିବ ନାହିଁ।
- ଏଥିପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇପାରେ ଯେ ଅଭିଯୋଗ ଆରବିଆଇ ଲୋକପାଳ (ଆରବିଆଇଓ) କୁ ଆରଇଠାରୁ ଉତ୍ତର ପାଇବାର ଏକ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ। ଉଚିତ କିମ୍ବା କୌଣସି ଘଟଣାରେ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ମିଳେ ନାହିଁ, ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଦିନ ଅତିକ୍ରମ ହୋଇନଥାଏ ଏବଂ ଆରଇକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ। ତାରିଖର 30 ଦିନ ପରେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରାଯିବା ଉଚିତ।

ନିମ୍ନରେ ସୂଚିତ ବିଷୟ ପାଇଁ ଏହି ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ଲୋକପାଳକୁ କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ:

- ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଅବ୍ୟାଧିକ୍ଷିତ ଲୋକପାଳ/ସିଇପିସିଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗ କରିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ସମାନ ବିଷୟ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପଡ଼ିରହିଛି/ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଧୀନରେ ରହିଛି ଏବଂ ଆରବିଆଇଓ ସହିତ ସମାନ ପ୍ରକାରର ଉପଶମ (ସମାନ ଅଭିଯୋଗକାରୀ କିମ୍ବା ଏକ ବା ଅଧିକ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି)।
- ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କିମ୍ବା ମଧ୍ୟସ୍ଥ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଫୋରମ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ସମାଧାନ କିମ୍ବା ପରିଚାଳନା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ, ତାହା ସେହି ସମାନ ଅଭିଯୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଠାରୁ କିମ୍ବା ଜଣେ କିମ୍ବା ଏକାଧିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଭିଯୋଗକାରୀ/ପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଉ କିମ୍ବା ହୋଇନଥାଉ।
- ଏପରି ଏକ ବିବାଦ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଭିଯୋଗ ଯେଉଁଥିରେ ଏକ ବିଧାନ କିମ୍ବା ଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବା ଲାଗି ଏକ ଆରଇ ପକ୍ଷରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି।
- ଆଇନଜୀବୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା (କେବଳ ଯେଉଁଠାରେ ଆଇନଜୀବୀ ନିଜେ ପାଠିତ ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇଥାନ୍ତି ତାହା ବ୍ୟତୀତ)।

ଅଭିଯୋଗ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ମାଧ୍ୟମରେ ଫାଇଲ କରାଯାଇପାରିବ:

- Online - ଆରବିଆଇର ସିଏମଏସ ପୋର୍ଟାଲରେ <https://cms.rbi.org.in>.
- ଭୌତିକ ଅଭିଯୋଗ (ପତ୍ର/ଡାକ) ଏହି ଯୋଜନାର ସଂଯୋଜନ 'କ' (ଏ)ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଫର୍ମରେ "ସେଣ୍ଟ୍ରାଲାଇଜଡ ରିସିପୁ ଆଣ୍ଡ ପ୍ରୋସେସିଂ ସେକ୍ଟର, 4ର୍ଥ ମହଲା, ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅଫ ଇଣ୍ଡିଆ, ସେକ୍ଟର -17, ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ ଭିକ୍ଟୋରିଆ, ଚଣ୍ଡିଗଡ଼-160017"କୁ ପଠାଯିବ।
- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ସହିତ ଅଭିଯୋଗ ଇମେଲ ଯୋଗେ (crpc@rbi.org.in) ପଠାଯାଇପାରିବ।
- ଅଧିକ ବିବରଣୀ ପାଇଁ, ଏହି ଯୋଜନାର ନକଲ ଶାଖାରେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ୱେବସାଇଟରେ ଏବଂ ଆରବିଆଇ ୱେବସାଇଟରେ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି।